

דעם רבינ'ס

עוכם

דער ריינער קוואל

אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן (שיהר"ן ר"ט)

א גוט שבת פאר אלע לעכטיגע קינדער,

מיר שטייען אין די ספירה טעג, און אין די פרשה פון קדושים תהיו, לאמיר זען וויאזוי ר' נתן שטעלט צוזאם די פרשה מיט דער ענין פון ספירת העמר, און וויאזוי דאס איז נוגע פאר יעדן פון אונז.

פרשת קדושים רעדט די תורה ארום איבער אסאך מצוות וואס איז פארבינדן מיט די מצוה פון "ואהבת לרעה כמוך", אזוי ווי רש"י הקדוש ברענגט אראפ אמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה, צו ליב האבן א חבר זייער שטארק. אזוי אויך ווערט דערמאנט אין די פרשה נאך מצוות וואס האט שייכות צו אהבת חברים; צום ביישפיל: "לא תגנבו", נישט באגנב'נען א חבר, נישט טשעפען יענעמ'ס זאכן - דעם חבר'ס געלט. "ולא תכחשו" אויב מען האט געטראפן אן אבידה אדער מ'האלט יענעמס פקדון זאל מען עס נישט אפלייקענען, "ולא תשקרו איש בעמיתו" נישט שווערן אויף ליגנט.

"לא תעשק את רעה" אז מען איז שולדיג געלט פאר אן ארבעטער דארף מען עס אפצאלן, "לא תשנא את אחיך בלבבך" נישט פיינט האבן דיין

חבר אין הארץ, "לא תקם" זאגט רש"י אז דער חבר וויל עפעס בארגן זאלסטו אים בארגן "ולא תטר" טראץ וואס ער האט דאס נישט געבארגט פאר דיר. דער פסוק פירט אויס "ואהבת לרעה כמוך", די אלע מצוות באלאנגען צו די מצוה פון אהבת חברים.

מיר אלע ווייסן אז די גרויסע און הייליגע תלמידים פון רבי עקיבא זענען נפטר געווארן ווייל זיי האבן זיך נישט געפירט מיט די ריכטיגע כבוד איינער צום צווייטן, זיי האבן חלילה נישט געשלאגן אדער באגנב'ט דעם חבר, נאר איין זאך, זיך נישט נוהג געווען מיט כבוד איינער צום צווייטן, דעריבער פירט מען זיך מיט אבלות אין די טעג פון ספירה, ווייל די אלע תלמידים זענען נפטר געווארן פון פסח ביז ל"ג בעמר.

מיר לערנען אין די טעג פרקי אבות שבת נאכמיטאג, איז דא א משנה אין אבות, 'יהי ממון חברה חביב עליה פשלה והתקן עצמה ללמד תורה שאינה ירושה לה וכל מעשיה יהיו לשם שמים'. זאגט ר' נתן: 'יהי ממון חברה חביב עליה פשלה' זאלסט ליב האבן דיין חבר אזוי ווי זיך אליין, דער עיקר ווארענונג אויף אהבת חברים איז אויף געלט זאכן, דארט ליגט באהאלטן די שווערסטע נסיונות פון קנאה מיט שנאהו אויב א חבר האט אנגעריירט מיין געלט ווערט מען אויף אים זייער אנגעברויזט, דארט ליגט דער עיקר נסיון פון אהבת חברים.

נישט קיין ירושה, פֿרעגט אויף דעם ר' נתן א הארבע קשיא, מיר האבן דאך א בפירושה פסוק אז די תורה איז יא א ירושה, (דברים לג, ד) "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" ענטפערט ר' נתן מיט א זיסן תירוץ, אז ווען כלל ישראל האט זיך ליב איינער דעם צווייטן, מען פארגינט זיך און מען קען זיך דורכשמועסן מיט אהבה דעמאלט איז משה מורשה, עס גייט צוריק צום שורש - די תורה וואס מיר האבן באקומען פון משה רבינו און מען איז אזוי טאקע ממשיך אויף זיך א געוואלדיגע קדושה פון די תורה. ווי דער פסוק זאגט (דברים לג, ה) "ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל" און רש"י זאגט אויפן פלאץ 'ווען זיי נעמען זיך צוזאם מיט איין פארבינדונג, עס איז דא שלום צווישן זיי, דעמאלט קען מען באקומען די הייליגע תורה.

אויב חלילה איז דא מחלוקת ווערט די תורה באהאלטן און נסתלק. מיר ווייסן אז דער הייליגער אר"י זכרוננו לברכה האט זייער אנגעווארנט אויף אהבת חברים, די גאנצע גלות קומט פון שנאת חנם און דער עיקר גאולה וועט זיין דורך אליהו הנביא וואס קומט מאכן שלום, ווי די משנה זאגט אין עדיות אז אליהו קומט נישט מטהר זיין נאר מאכן שלום. אז ס'וועט זיין שלום און אהבה צווישן אידן וועט ממילא אלעס ווערן מסדר, אלע ספיקות און אומקלארע הלכות ווערט ווערן קלאר.

דער אויבערשטער זאל העלפן עס זאל זיין צווישן אידישע קינדער אהבה ושלום ורעות, מען זאל שוין זוכה זיין צו די גאולה השלמה במהרה בימינו אמן.

טאקע דערפאר האט די תורה צום סוף אויסגעפירט מיט די מצוה פון ואהבת לרעה כמוך נאכן אויסרעכענען די אלע ווארענונגען פון די לאוין נישט צו טשעפענען יענעמ'ס פרוטה, און אדרבה מען דארף נאך צוהעלפן אין בויען דעם חברה ביזנעס און זיין אן עובר על מדותיו, טראץ וואס דער חבר האט נישט געבארגט פאר מיר און מיר נישט געהאלפן, וועל איך אים אבער יא בארגן און געבן מיט א שמייכל מיט א געשמאק און אים נישט זאגן: "איך בין נישט אזוי ווי דיר", אלס ווייל די תורה ווארנט אונז, 'ואהבת לרעה כמוך' איך בין נישט מקפיד, ביי אונז האט מען זיך נישט פיינט, מען טראגט נישט קיין פיינטשאפט אויפן צווייטן ביי געלט זאכן.

פירט די משנה אויס 'והתמן עצמך ללמד תורה שאינה ירושה לך' אז די תורה איז

איין אעשה'לע

דער האלסעסער האווינט וואונדער
סאר זיינע ליבה קינדער

אסאך מעשה'לעך פון תפלה צום באשעפער
ליינען זיך אזוי: "איך האב געבעטן דער
אויבערשטן און איך בין געהאלפן געווארן. איך
האב אבער אן אנדערע מעשה, "איך האב געבעטן
דעם אויבערשטן און איך וועל בעזר השם יתברך
געהאלפן ווערן..."

יעדעס מאל ווען עס קומט פאר א גורל אין חדר
בעט איך דעם אויבערשטן אז איך זאל געווינען
אבער איך האב נאך קיינמאל נישט געווינען.
אמאל ווען איך פלעג הערן אז איך בין נישט דער
געווינער פלעג איך זיין זייער טרויעריג. איך האב
געמיינט אז מיינע תפלות זענען חס ושלום נישט
ווערד.

אבער היינט ברוך השם איז איך בין שוין עלטער
און מער דערוואקסן פארשטיי איך אז דער
אויבערשטער לייגט אוועק אלע מיינע תפלות
און ער וועט עס ארויסנעמען אין א צייט ווען איך
וועל זיך נויטיגן דערין. אפֿשר ווען איך וועל חס
ושלום אמאל דארפן א רפואה אדער איך וועל
מוזן האבן עפעס וויכטיג וועט דער אויבערשטער
ארויסנעמען אלע מיינע אנגעקליבענע תפלות.

עס קען זיין אז ווען איך וועל זיין א טאטע און מיין
קינד וועט האבן א גורל, אפֿשר וועט ער געווינען
ווייל איך האב אזויפיל יארן צוריק געמאכט
תפלות...

דער עיקר, טייערע חברים געדענקט! קיין איין
תפלה ווערט חס ושלום נישט פארלוירן. דער
אויבערשטער ענטפערט נישט אלעמאל ווי אזוי
איך האב געוואלט נאר ווי אזוי ער פארשטייט אז
ס'איז גוט פאר מיר!

מיין נאמען איז זוסא פריעדמאן

איך וואוין אין קרנת טאהש איך וויל פארציילן
א מעשה פון השגחה פרטיות פאר מיין
מעשה'לע.

איך בין היינט געווען אין ישיבת בין הזמנים.
זינדדיג אין בית מדרש האב איך געטראכט אז
כ'האב נאך גארנישט געווינען דאס יאר אין
ישיבת בין הזמנים, האב איך געבעטן דעם
אויבערשטן: "הייליגער באשעפער, איך וויל
זייער שטארק געווינען היינט העלף איך זאל
געווינען", און איך כ'האב ווייטער ממשיך
געווען מיטן לערנען.

שפעטער ווען מען האט געמאכט די גורלות איז
געווען פיר גורלות צוויי פון די גורלות האב איך
געווינען.

א גרויסן יישר כח

וואלט שוין געווען בעסער אז ער וואלט נישט באשטעלט קיין טיקעטס, ער איז געווען זייער איבערגעשטרענגט.

איך האב זיך אבער דעמאלט גענומען בעטן דעם אויבערשטן אז מיין טאטע זאל קענען אַנקומען קיין אוימאן מיט די אלע מקומות הקדושים אן קיין שטער, און אלעס זאל אים זיין באקוועם און גרינג. ער זאל הנאה האבן פון די רייע און אויס'פועל'ן אלעס וואס מען דארף.

נאך שבת איז מיין טאטע צוריק אהיימגעקומען אינדערהיים, און ער איז געווען מוראדיג פרייליך, ער האט דערציילט א לאנגע רייע מיט נסים וואס איז אים געשען במשך דער גאנצער נסיעה, אלעס האט זיך אויסגעשטעלט להפליא. מ'האט קלאר געזען דעם חסד פונעם אויבערשטן.

מיין טאטע שליט'א האט א שטיק צייט צוריק געפלאנט צו פארן צום הייליגן רבי'ן אין אוימאן אויף א שבת. פונעם פלאן ביז ס'איז געווארן ערנסטע פלענער איז אריבער א שטיק צייט, און מ'איז געווארן פארנומען מיט נאך זאכן.

איין טאג קלינגט דער בעל הבית פון מיין טאט'נס ארבעט, און זאגט פאר מיין טאטן אז לכבוד די ימים טובים גייט ער קענען נעמען אפאר טעג וואקאציע, און פעלן פון די ארבעט.

פאר מיין טאטע איז עס געווען זייער א פרייליכער בשורה, די פלאן וואס ער האט געטראכט און אזוי לאנג געווארט, צו קענען פארן צום הייליגן רבי'ן וועט אט אט אויסגעפירט ווערן.

צוביסלעך האט ער זיך גענומען אויסשטעלן די רייע, אזויווי מען קען יעצט נישט נעמען קיין פליגער גלייך קיין קיעוו, וועט מען מוזן באשטעלן און אויסרעכענען מערערע דעטאלן פון די רייע, צוביסלעך האט זיך מיין טאטע גענומען אויסשטעלן די נסיעה.

אין די לעצטע טאג זענען כמעט אלעס זאכן געבליבן צו מסדר זיין, עס איז געווען זייער אנגעצויגן אין שטוב, ס'איז נישט געווען קיין צייט, מיין טאטע האט שוין געדארפט פליען און ס'איז כמעט נאך גארנישט געווען באשטעלט, נישט די וועגן, באנען, האטעלן, וכו'. איך האב געפילט אז מיין פאר מיין טאטע

עס איז געווען א בעיבי וואס איז ליידער נישט געווען געזונט, מען האט געבעטן ווער עס קען זיך אונטערנעמען צו זאגן תהלים און איך האב זיך אויך אונטערנעמען צו זאגן תהלים און געלויבט דער אויבערשטער, דאס קינד איז געווארן געזונט.

א גרויסן יישר פח פאר דעם רבי'נס ליכט

דער דרייַסטער קאַנטאַניסט

פון דאַרט אַ צעבלוטיגטער און פאַרוואונדעטער. אָבער מיטן אויבערשטן'ס הילף האט ער עס איבערגעלעבט און זיך ערהוילט.

נאָך אַסאַך יאָרן פון צרות און פיין האט ער זוכה געווען צו באַפֿרייט ווערן פון מיליטער. דער אויבערשטער האט אים באַצאלט פאַר זיין מְסִירַת נֶפֶשׁ די אַלע יאָרן וואס ער האט זיך געקלאַמערט אין די ריינע אַמוּנָה. ער האט זוכה געווען צו חתונה האָבן. מען דאַרף פאַרשטיין אַז פיל פון די קאַנטאַניסטן זענען נעבעך אַרויסגעקומען פון דער מיליטער צעבאַראָן פיזיש און גייסטיש, מגשם אָן קיין מינדעסטע אַנונג פון אידישקייט און האָבן קיינמאל נישט זוכה געווען צו חתונה האָבן און אויפֿשטעלן אַ שטוב. זיי האָבן אויסגעלעבט זייערע יאָרן עֶלְנָד און צעבאַראָן. אָבער ר' יצחק דוד האט בייגעוואוינט נסים אַז ער האט יא זוכה געווען צו אויפֿשטעלן אַ אידישע שטוב. און דער אויבערשטער האט אים געבענטשט מיט אַ הייליג קינד, דאס איז אונזער באַקאַנטער ר' נפתלי כּהו"ל וועלכער איז שפּעטער נתקרב געווארן צום הייליגן רבי'נס לייט און האט געוואוינט אין באַרדיטשוב.

מיר האָבן שוין געשריבן די מעשה פון ר' נפתלי וועלכער איז געוואָרן אַן אויסגעצייכנט בויער און האט געבויט דעם קלויז אין אומא, אַז ווען דער גלח איז געקומען זען דעם הערליכן

מיר האבן לעצטע וואך דערציילט וויאזוי דער קאַנטאַניסט יצחק דוד האט גע'הרג'ט דעם אויפזעער וואס האט אים אראפגעריסן זיין תפילין וואס ער האט געלייגט אינעם רוסישן מיליטער.

זאַפֿאַרט האט מען אַיינגעזעצט דעם יצחק דוד'ן אין טורמע. זיין אורטייל איז געווען זיך אויסצואוועלן איינס פון די צוויי: מען זאל אים שיקן, אָדער זאל ער אַריבער גיין צווישן צוויי שורות פון אויסגעשטעלטע זעלנער וועלכע שלאָגן דעם דורכגייער מיט אייזערנע ריטן. און פאַרוואס דאַרף מען אַזויפיל זעלנער צו שלאָגן? ווייל אויב דער ערשטער ווערט שוין מיד זענען דא פיל סאַלדאַטן וועלכע קענען שלאָגן מיט פֿרישע כּוחות... דאס איז אַ שטראַף וואס ווייניג לעבן איבער.

פאַרשטייט זיך אַז ר' יצחק דוד האט אויסגעוועלט דאס צווייטע, אַ איד טאר זיך נישט אויסוועלן צו שטאַרבן מיט די אַייגענע ווילן. ער וועט מתפלל זיין צום באַשעפֿער אַז ער זאל קענען איבערלעבן די שלעק. אין דעם באַשטימטן טאג האט ער זיך געגרייט אויף קדוש השם, מ'קען קיינמאל נישט וויסן... אַזוי האט ער ליידער געמוזט אַריבערגיין צווישן צוויי שורות רשעות'דיגע זעלנער וועלכע האָבן אים געשמיצט און געקנאַקט אָן קיין רחמנות. ער איז אַרויסגעקומען

געביידע האט ער געבעטן פון ר' נפתלי זאל אים בויען אזא שיינעם בנין פאר א קלויסטער, פארשטייט זיך אז ר' נפתלי איז דערציטערט געווארן און געהויבן זעק און פעק און ארויף קיין ארץ ישראל וואוינען.

אינטערעסאנט צו באמערקן אז ווי באקאנט האט ר' נפתלי חתונה געמאכט זיין טאכטער צום גרויסן צדיק ר' אברהם ב"ר נחמן חזן, ביים תנאים האט ר' אברהם צוגעזאגט פאר זיין שווער אז נאכדעם וואס ער וועט ארויפגיין קיין ארץ ישראל וועט ער שאפן פאר אים די נויטיגע פאפיר צו

קענען ארויפגיין קיין ארץ ישראל אינאיינעם מיט זיין הויזגעזינד.

ר' נפתלי האט געטראפן א דירה אין אלט שטאט וואו ער האט

זיך דארט באזעצט און פארברענגט זיינע טעג מיט עבודת הבורא מיט א געוואלדיגע דבקות. ר' נפתלי האט זיך זייער אפגעהאלטן פון גיין צו דאקטוירים און נעמען זייערע רפואות. איינמאל ווען ר' נפתלי איז ליידער געווארן שטארק נישט געזונט איז אים געקומען באזוכן ר' ישראל בער אדעסער ז"ל, פונקט איז אויך אריינגעקומען א דאקטאר וועלכע איז באשטעלט געווארן דורך די ווייב פון ר' נפתלי אים אונטערצוזוכן. ווי נאר דער דאקטאר איז אריין אין שטוב האט ר' נפתלי אויסגעדרייט זיין קאפ צום

וואנט אויסשרייענדיג: "מלאך המות, גיי ארויס!"

דער דאקטאר איז געווארן זייער פארשעמט זאגנדיג: "יארן לאנג בין איך שוין א דאקטאר, עס האט נאך קיינער מיר נישט אזוי באטיטול'ט". די ווייב פון ר' נפתלי האט אים איבערגעבעטן, געבנדיג צו פארשטיין אז איר מאן איז ליידער זייער נישט געזונט, פארדעם שרייט ער אזוי... ער זאל נישט ווערן איבערגענומען דערפון. פארשטייט זיך אז דער אויבערשטער האט געהאלפן און ר' נפתלי איז געווארן געזונט און ארויס פון סכנה.

פאר ר' נפתלי איז נפטר געווארן זענען אים געקומען באזוכן ר' יעקב זאב בארזעסקי ז"ל און ר' יצחק מאיר קורמאן ז"ל, זיי האבן ארומגערעדט מיט אים איבערן רביניס

אידישע זעלנער

גרויסקייט, האט זיך ר' נפתלי אנגערופן צו זיי: "איך האב פון גארנישט מורא, געלויבט דער אויבערשטער אז איך האב די שטרות - וועקסלען וואס ווערן אנגענומען אויף דער גאנצער וועלט", (ווער געדענקט דעם לשון איו די מעשה פון דער בערגער און ארימא?) מיינענדיג דעם גרויסן כח פון הייליגן רבי'ן וועלכע באשעפטיגט זיך צו פאררעכטן די נשמות וועלכע זענען צו אים מקורב.

פארן נפטר ווערן האט אים זיין רעביצין געגעבן אביסל צו טרינקען אביסל מילך ווען ער האט געמאכט א 'ברכת שֶהכֹּל'

די בעסֶטע רוֹשָׁה

ער גייט אריבער לעולם שפלו טוב? דער רב
האט געקוקט אויף אלע קינדער און געזאגט די
ווערטער:

**"די וועלט זאגט אויף מיר אז איך בין א למדן,
אז איך בין א חכם, א קליגער און נאך מעלות,
פארשטייט איר דאך אז איך האב געוואוסט און
פארשטאנען וועלכן בעסטן חלק איך זאל זיך
אויסקלייבן אין דער וועלט, לאז איך אייך וויסן
איידער איך גיי אנוועק פון דער עולם, אז דער
בעסטער חלק וואס איך האב זיך אויסגעקליבן
אין מיין לעבן, איז דער הייליגער רבי וואס איך בין
מקורב צו אים, היינט לאז איך אייך דאס איבער
בירושה אז איר זאלט זיך אויך אויסקלייבן אט
דעם גוטן חלק..."**

באמת האט דער רב זוכה געווען אז דריי דורות
נאך אים זענען געווען גרויסע רבנים ווי באוואוסט
דער טשערינער רב, וואס איז געווען זיין אייניקל
און נאך, אלע זענען טאקע געווען מקורב און
פארבינדן מיטן גאנצן הארץ צום הייליגן רבין.

די שפעטערדיגע דורות זענען ליידער
פארשלעפט געווארן מיטן אויפקומען פון די
קאמוניסטן וואס האבן אויסגעמעקט און חרוב
געמאכט די אידישקייט אין רוסלאנד, לאמיר
בעטן דער באשעפער עס זאל שוין זיין "ויקבץ
נדחינו מארבע כנפות הארץ" ער זאל שוין
שיקן משיח צדקנו וואס וועט צאמנעמען אלע
פארנוואלטע נשמות זיי צוריקברענגען אהיים
צום הייליגן באשעפער. (אוצר נחמני קלז)

א ערנסטע אטמאספער האט געהערשט אין שטוב
פון ר' אהרן זכרוננו לברכה דער רב פון ברסלב, אלע
זענען געווען באזארגט דער רב וואס איז שוין
געווען א עלטערער איד איז געלעגן זייער קראנק,
עס האט אויסגעזען אז דאס זענען זיינע לעצטע
טעג.

ווי באוואוסט איז ר' אהרן דער רב געווען פון די
חשוב'ע תלמידים פון רבין זכרוננו לברכה און דער
רבי אליין האט גע'פועל'ט ער זאל ווערן רב אין
שטאט ברסלב, און עס האט אויסגעפעלט אז דער
רבי האט געדארפט צום ערשטן מאל זיך באניצן
מיט זיין הייליגע זכות אבות דאס דורכצופירן.
לאנגע יארן האט ר' אהרן געפירט די רבנות אין
ברסלב מיט א מוראדיגע ערליכקייט, אזוי ווי דער
רב האט געזען אז עס איז געקומען זיין צייט זיך
צו שיידן פון דער וועלט האט ער באפוילן מען
זאל צאמרופן אלע קינדער און הויז-געזינד זיי
איבערצוגעבן די לעצטע ווערטער.

ווען די גאנצע משפחה זענען געווען צוזאמען נעבן
אים האט ער געבעטן מען זאל אנועקשטעלן די
בעט וואס ער ליגט אויף דעם אינמיטן צימער און
אלע זאלן שטיין ארום די בעט, מען האט באלד
אזוי געטון, די גאנצע משפחה האבן בארינגלט
די בעט, א ציטער און א שפאנונג איז געשטאנען
אין די לופט וואס גייט דער טאטע זאגן פאר ווען

מיט א ברעו און פוננה, נאכדעם רופט ער זיך און, 'שהכל נהיה בדברו' איז ראשי תבות 'נחמן
בו שמחה', אזוי ווי דער הייליגער רבי דערמאנט אין לקוטי מוהר"ו דעם "דבר השם" פון וואו
אלע רפואות פון דער וועלט קומען (ליקוטי מוהר"ו ח"ב א).

א שטיק צייט נאכן דערמאנען די ווערטער איז ער נסתלק געווארן למעלה אין טאג ג' אייר
יאר תש"ב. ת.נ.צ.ב.ה.

די דרייצנטע מעשה וואס דער הייליגער דבי האט דערציילט

4 די זיבן בעטלערס

האט זיך בארימט. ער האט ארויס גיבראכט מיט זיין חכמה. אייזין. (דהיינו דאס וואס מען זאל קענען מאכין אייזין פון דער ערד דאס האט ער ארויס גיבראכט אויף דער וועלט) **און דער האט זיך בארימט ער האט ארויס גיבראכט איין**

אנדער מין מתקת (דהיינו איין אנדער מין אייזין ווארג. צין אדער בליי וכד') און דער האט זיך בארימט. ער האט ארויס גיבראכט מיט זיין חכמה זילבער. דאס איז שוין חשובער (דהיינו דאס וואס מע קאן מאכין זילבער. דאס האט ער ארויס גיבראכט)

און דער האט זיך בארימט. ער האט ארויס גיבראכט. מע זאל קענען מאכין גאלד. און דער האט זיך בארימט. ער האט ארויס גיבראכט כלי מלחמה. (דהיינו די כלים וואס מע האלט מיט זיי מלחמה. דהיינו ביקסן און הורמאטיס און דעסט גלייכין די חכמה צו מאכין די כלים דאס האט ער ארויס גיבראכט)

און דער האט זיך בארימט. ער קאן מאכין די אייזין ווארג. ניט פון די זאכין. וואס זיי מאכין דערפון די אייזין ווארג. און דער האט זיך בארימט מיט אנדערע חכמות. ווארין סע איז פארהאנדן פמה זאכין אויף דער וועלט. וואס מע האט ארויס גיבראכט דורך חכמות. דהיינו סאליטרע און פילוויר און דעסט גלייכין האט זיך איטליכער בארימט מיט זיין חכמה.

האט זיך דארט איינער אנגיופין איך בין קלוגער פון אייך. ווארין איך בין קלוג ווי דער טאג. האט מען דארט ניט פארשטאנען וואס ער זאגט. ער איז קלוג ווי דער טאג.

האט ער זיך צו זיי אנגיופן. ווארן אלע אייערע חכמות. קאן מען זיי צום אויף נעמען. וועט פון זיי מער ניט זיין. נאר איין שעה. כאטשע איטליכע חכמה נעמט זיך פון איין אנדערין טאג. וועדליג די בריאה וואס סע גיווען אין איטליכן טאג.

ווארין אלע חכמות זענען זיך הרפבות (דהיינו מע מיטש צום אויף עטליכע זאכין אין איינעם און דערפון מאכט מען די זאך. איבער

דעם דריטין טאג. האבן זיך חתן פלה ווידער דערמאנט.

און האבן גיווינט און גיבענקט. ווי נעמט מען דא. דעם דריטן בעטליר. וואס ער איז גיווען א כבד פה (דהיינו ער האט גיטאמפילט מיט דעם מויל)

דערווייל קומט ער אריין און זאגט. איך בין דא. און איז זיי ארום גיפאלן. און האט זיי גיקושט און ער האט זיי אויף אזוי גיזאגט כנ"ל. פריר האב איך אייך גיבענטשט. אז איר זאלט זיין אזוי ווי איך. היינט שענק איך אייך דרשה גישאנק. אז איר זאלט זיין אזוי ווי איך.

איר מיינט איך בין א כבד פה. איך בין גאר קיין כבד פה ניט. נאר די דיבורים פון דער וועלט וואס זיי זענען ניט

קיין שבחים צום אייברשטן האבן קיין שלמות ניט (פלומר דריבער האט ער א פנים ווי א כבד פה. וואס קען ניט ריידן. ווארין ער וויל גאר ניט ריידן קיין שום ווארט פון דער וועלט. וואס סע איז ניט קיין לויב צו השם יתברך. ווארין די רייד וואס ניט קיין לויב צו השם יתברך האבן קיין שלמות ניט. איבער דעם שטאמפילט ער די רייד)

אבער צום אמת בין איך גאר קיין כבד פה ניט. אדרבא. איך בין א מליץ און א דברן דהיינו א ריידער. זייער א וואוילער וואס סע איז א ווילד חידוש.

און איך קאן ריידן חידות און שירים און לידער וואס זיי זענען ווילדע חידושים. וואס אז איך הייב אן צו ריידן מיינע חידות מיט מיינע שירים מיט מיינע לידער. איז גאר ניט פארהאנדן קיין שום נברא אין דער וועלט וואס ער זאל מיד ניט וועלין הערין (פלומר סע ניט דא קיין שום באשעפעניש אין דער וועלט וואס סע זאל ניט וועלין הערין זיינע שירים וכד')

און סע איז אין זיי דא (דהיינו אין די חידות און אין די שירים וואס ער זאגט) פל הנחמות. און איך האב איין הספמה דראף. פון דעם גרויסן מאן וואס ער הייסט דער אמתיר איש חסד.

ווארין אמאל, זענען גיזעסין אלע חכמים און איטליכער האט זיך בארימט מיט זיין חכמה. איינער

דעם נעמט זיך איטליכע חכמה פון דעם טאג. וואס אין דעם טאג האט גאט באשאפן די זאכן וואס דערפון נעמט מען די מאטעריעס און מע מישט אויס מיט חכמה און מע מאכט די זאך וואס מע וויל מאכן זילבער אדער קופער און דעסט גלייכן פון דעקסט וועגין פארט קאן מען מיט חכמה צום אויף נעמען אלע אייערע חכמות וועט פון זיי מער ניט זיין נאר איין שעה.

אבער איך בין קלוג ווי א גאנצער טאג. (אזוי האט זיך בארימט דער אונטערשטער חכם הנ"ל) האב איך מ'ך אנגירופין צו אים (דהיינו דער כבד פה וואס ער דערציילט דאס אלץ) ווי וועלכער טאג (כלומר ווי וועלכער טאג ביסטו קלוג)

האט ער זיך אנגיינדיגן. אט דער איז קלוגער פון מיר ווייל ער פרעגט ווי וועלכער טאג. לושמיר ווי וועלכער טאג איר ווילט אזוי בין איך קלוג. לושמיר פאר וואס זע ווידער איז דער קלוגער. ווייל ער האט גיפרעגט ווי וועלכער טאג. דער חכם איז זיך אויף קלוג ווי וועלכן טאג ער וויל. נאר סע פאררהאנדן א גאנצע מעשה.

ווארין דער אמתיר איש חסד. איז זייער א גרויסער מאן. און איך (דהיינו דער כבד פה וואס ער דערציילט דאס אלץ) גיי אום און נעם צום אויף אלע אמתים חסדים און ברענג זיי צו דעם אמתין איש חסד.

און דער עיקר זמן (דהיינו אז סע זאל זיין א צייט ווארין די צייט אליין דהיינו אז סע זאל זיין יאר און טעג אויף דער וועלט דאס אליין האט זיך אויף השם יתברך באשאפן) ווערט נאר דורך אמתים חסדים.

און איך גיי אום און נעם צום אויף אלע אמתים חסדים און ברענג זיי צו דעם אמתין איש חסד. וואס דערפון ווערט דער זמן.

און סע איז פאררהאנדן א בארג. און אויף דעם בארג שטייט א שטיין. און פון דעם שטיין גייט א קנואל. און איטליכע זאך האט א הארץ. און די וועלט אין גאנצין האט אויף א הארץ.

און דאס הארץ פון דער וועלט. איז א גאנצע קומה מיט א פנים און מיט הענט און פיס וכו'. לושמיר דער נאגיל פון דעם פוס פון דעם הארץ פון דער וועלט. איז הארציקער איידער איין אנדערנס הארץ.

און דער בארג מיט דעם קנואל שטייט אין איין עק פון דער וועלט. און דאס הארץ פון דער וועלט. שטייט אין דעם אנדערין עק פון דער וועלט.

און דאס הארץ. שטייט אקעגין דעם קנואל. און גלוסט און בענקט תמיד זייער אז סע זאל קומען צו דעם קנואל.

און דאס בענקען און דאס גלוסטין פון דעם הארץ צוא דעם קנואל איז גאר ווילד. און סע שרייט תמיד דאס הארץ אז סע זאל קומען צו דעם קנואל. און דער קנואל גלוסט צו דעם הארץ אויף.

און דאס הארץ. האט צוויי חלישות (דהיינו צוויי שלאפייט). איינס ווארין די זון זאגט עס זייער. און ברענט עס. (ווייל סע בענקט אלץ און וויל קומען צום קנואל). און דאס אנדערע שלאפייט האט דאס הארץ. מחמת דעם בענקען און דאס גלוסטין וואס דאס הארץ בענקט און גלוסט תמיד. און סע גייט גאר אויס צו דעם קנואל.

און סע שרייט אלץ סע זאל קומען צו דעם קנואל כנ"ל. ווארין דאס הארץ שטייט תמיד אקעגין דעם קנואל און שרייט נא גיוואלד. און סע בענקט אלץ זייער צו דעם קנואל כנ"ל. לושמיר אז דאס הארץ באדארף זיך אביסל אפרוען. אז סע זאל זיך אפסאפען אביסל. אזוי קומט אגרויסער פויגיל. און פארשפרייט די פליגל אויף אים און פארשטעלט אים פון דער זון. דעמולט רוט זיך דאס הארץ אפ אביסל.

און אפילו דעמולט אז סע רוט זיך אפ. קוקט עס אויף אקעגין דעם קנואל. און בענקט אלץ צום קנואל. לושמיר אז סע בענקט יוא אזוי צום קנואל.

פארנוואס גייט ער ניט צום קנואל. נאר ווי באלד דאס הארץ וויל צו גיין נאהנט צום בארג וואס אויבין איז דער קנואל. אזוי זעהט ער שוין ניט ארויס דעם שפיץ. קאן ער ניט זעהן דעם קנואל. און וויבאלד ער קוקט ניט אויף דעם קנואל. גייט ער אויס.

ווארין גאר זיין חיות פון דעם הארץ. איז נאר פון דעם קנואל. און אז ער שטייט אקעגין בארג. זעהט ער ארויס דעם שפיץ בארג וואס דארט איז דער קנואל.

אָבער תּיִקֶּף וויבאַלד ער וויל צוגיין צום באַרג. זעהט ער שוין נײַט אַרויס דעם שפּײַץ (וואַרן אַזוי איז זיך דער שפּײַגער. בײַ אַ הויכין באַרג. פון ווייטן אַז מע שפּײַט. זעהט מען אַרויס דעם שפּײַץ. און אַז מע גײַט צו נאהנט זעהט מען שוין נײַט אַרויס דעם שפּײַץ) קאָן ער שוין נײַט קוקן אויף דעם קנוואל. קאָן ער חס ושלום אויסגיין און אַז דאָס האַרץ זאל חס ושלום אויסגיין. וואַלט גאָר די וועלט חרובֿ גיוואַרין וואַרין דאָס האַרץ איז זיך דאָס חיות פון איטליכער זאָף און ווי קאָן די וועלט אַ קיום האַבן אָן דעם האַרץ. איבֿער דעם קאָן דאָס האַרץ נײַט צו גיין צום דעם קנוואל. נאָר סע שפּײַט תּמיד אַקעגן דעם קנוואל און סע בענקט און סע שפּײַט תּמיד אַז סע זאל קומען צו דעם קנוואל כּפּ"ל.

אזוי קומט אָן דער אַמְתִּיר אִישׁ חֶסֶד און שְׁעִנְקֵט אַ טאַג דעם האַרצין. און דאָס האַרץ שְׁעִנְקֵט דעם טאַג דעם קנוואל. אַזוי האַט שוין ווידער. דער קנוואל אַ זמן (דהיינו דעם טאַג קאָן שוין דער קנוואל ווידער אַ קיום האַבן קאָן שוין דאָס האַרץ אויף אַ קיום האַבן וכּו') און אַז דער טאַג קומט אָן פון וואַנען ער קומט אַזוי גײַט דער טאַג אויף מיט חידות. און מיט וואוילע שפּירן וואס אין זיי איז דאָ אַלע חכמות. און סע איז דאָ חילוקים צווישן די טעג. וואַרין סע איז פּאַרהאַנדן זונטאָג און מאַנטאָג וכּו'. און אַזוי איז פּאַרהאַנדן ראש חודש און ימים טובים. (כלומר וועלדיג דעם טאַג וואס פאַר אַטאַג סע קומט. מיט אַזוינע שפּירן קומט ער אָן).

און גאָר דער זמן וואס דער אַמְתִּיר אִישׁ חֶסֶד האַט. איז זיך אַלץ דאַרף מיר. (דהיינו דאַרף דעם כּבֿד פּה וואס ער דערציילט דאָס אַלץ) וואַרין איך גײַ זיך און נעם צום אויף אַלע אַמְתִּי חֶסֶדִים. וואס פון זיי ווערט גאָר דער זמן כּפּ"ל. (און איבער דעם איז דער כּבֿד פּה קלוגער אפילו פון דעם חכם וואס ער האַט זיך באַרמט ער איז קלוג ווי וועלכער טאַג מע וויל. וואַרן גאָר די צײַט מיט די טעג ווערן זיך גאָר דורך אים. וואס די טעג קומען אָן מיט שפּירן און חידות וואס אין זיי איז אַלע חכמות וכּו' כּפּ"ל).

נמָצָא הַאֵב אִיךְ זִיךְ אַ הַסְפָּמָה פון דעם אַמְתִּין אִישׁ חֶסֶד. אַז איך קען ריידן חידות און שפּירן וואס אין זיי איז אַלע חכמות (וואַרן גאָר די טעג מיט די חידות מיט די שפּירן ווערן זיך גאָר דורך אים כּפּ"ל) הײַנט שְׁעִנְקֵט אִיךְ אִיךְ בְּמַתְנֵה גְמוּרָה דְרָשָׁה גִישׁאֲנָק אַז איר זאַלט זיין אַזוי ווי אִיךְ.

איז דאָרט גיוואַרין אַ גרויסע שְׂמֵחָה און אַ גרויסע חֶדוּה. און זיי האַבן אַ

הילוא גיטאָן.

אָבער תּיִקֶּף וויבאַלד ער וויל צוגיין צום באַרג. זעהט ער שוין נײַט אַרויס דעם שפּײַץ (וואַרן אַזוי איז זיך דער שפּײַגער. בײַ אַ הויכין באַרג. פון ווייטן אַז מע שפּײַט. זעהט מען אַרויס דעם שפּײַץ. און אַז מע גײַט צו נאהנט זעהט מען שוין נײַט אַרויס דעם שפּײַץ) קאָן ער שוין נײַט קוקן אויף דעם קנוואל. קאָן ער חס ושלום אויסגיין און אַז דאָס האַרץ זאל חס ושלום אויסגיין. וואַלט גאָר די וועלט חרובֿ גיוואַרין וואַרין דאָס האַרץ איז זיך דאָס חיות פון איטליכער זאָף און ווי קאָן די וועלט אַ קיום האַבן אָן דעם האַרץ. איבֿער דעם קאָן דאָס האַרץ נײַט צו גיין צום דעם קנוואל. נאָר סע שפּײַט תּמיד אַקעגן דעם קנוואל און סע בענקט און סע שפּײַט תּמיד אַז סע זאל קומען צו דעם קנוואל כּפּ"ל.

און דער קנוואל האַט גאָר קיין זמן נײַט. וואַרין דער קנוואל איז גאָר נײַט אין זמן. (כלומר דער קנוואל האַט קיין שום צײַט נײַט דהיינו ער האַט נײַט קיין שום טאַג און קיין שום צײַט אין דער וועלט. וואַרין ער איז גאָר עקבער פון דער צײַט פון דער וועלט) לושׂמיר. ווי אַזוי קאָן דער קנוואל זיין אין דער וועלט. (וואַרין אין דער וועלט קאָן זיך קיין זאָף נײַט זיין אַ צײַט).

לושׂמיר גאָר די צײַט פון דעם קנוואל איז נאָר וואס דאָס האַרץ שְׁעִנְקֵט דעם קנוואל אַ טאַג בְּמַתְנֵה. און אַז דער טאַג וויל זיך שוין אויסלאַזן. און ווי דער טאַג וועט אַוועק גיין וועט זיך שוין דער קנוואל קיין זמן נײַט האַבן וועט דער קנוואל אַוועק גיין פון דער וועלט. ווי דער קנוואל וועט נײַט זיין. וועט זיך דאָס האַרץ אויף אויסגיין חס ושלום. וועט חס ושלום גאָר די וועלט בטל ווערן כּפּ"ל.

אזוי ווי סע קומט נאהנט צום סוף טאַג. אַזוי הייבן זיי זיך אָן צו גיזעגנען איינער מיט דעם אַנדערין דאָס האַרץ מיט דעם קנוואל. און זיי הייבן אָן צו זאָגן חידות און שפּירן און ליידער איינער צום אַנדערין זייער וואוילע חידות און ליידער. מיט גרויס ליבשאַפּט און מיט גרויס בענקעכץ זייער איינער צום אַנדערין דאָס האַרץ צום קנוואל. און דער קנוואל צו דעם האַרץ.

געווינער אויף די בחינות איז:

הילד החשוב וואל נחום אייזנצווייג, קרית טאהש, (זיבן בעטלערס 3)

מען קען אפנעמען די מתנה ביים ר' אברהם שלמה פאדווע ג"י

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל,

02-5-3333-72

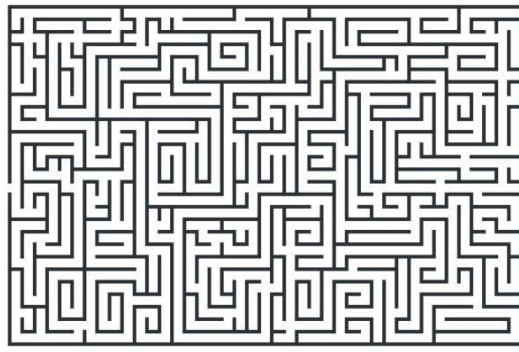
646-585-3040

בחינה אויף ספורי מעשיות

די דרייצנטע מעשה (4) פון די זיבן בעטלירס

- א. וואס איז דער בעטלער דער כבד פה?
 א מלץ און א ריידער וואס איז א ווילד חידוש
 זייער א גרויסער חכם
 איינער וואס קען נישט רעדן
ב. פון וועמען האט ער א הסכמה?
 פונעם גרויסן אדלער
 פון די מדינה של עשירות
 פון דער אמת'ר איש חסד
ג. מיט וואס האט זיך בארימט דער פערטער חכם?
 אז ער האט אויסגעטראפן וויאזוי מ'מאכט זילבער
 אז ער האט אויסגעטראפן וויאזוי מ'מאכט גאלד
 אז ער האט אויסגעטראפן וויאזוי מ'מאכט כלי מלחמה
ד. מיט וואס בארימט זיך דער חכם וואס איז קלוגער פון זיי?
 אז ער איז קלוג ווי דער נאכט
 אז ער איז קלוג ווי דער טאג
 אז ער איז קלוג ווי איין שעה
ה. און וויפיל צייט קען מען צוזאם נעמען זייערע חכמות?
 אין איין שעה
 אין איין טאג
 אין איין וואך
ו. צו וועס ברענגט דער כבד פה די אמת'ע חסדים?
 צו דער וואס איז קלוג ווי דער טאג
 צו דעם אמת'ן איש חסד
 צו דעם גרויסן אדלער
ז. פון וואו גייט ארויס די קוואל?
 פון א שטיין וואס שטייט אויפ'ן בארג
 פון א שטיין וואס שטייט נעבן בארג
 פון א טיפע פלאץ
ח. וואו שטייט די הארץ און ווי שטייט די קוואל?
 די קוואל ביי די עק פון דער וועלט און דער הארץ אינמיטן פון דער וועלט
 די הארץ ביי די עק פון דער וועלט און די קוואל אינמיטן פון דער וועלט
- די קוואל ביי איין עק פון דער וועלט און דער הארץ ביי די אנדערע עק פון דער וועלט
ט. וועלכע חלישות האט די הארץ?
 ווייל די זון יאגט איר זייער
 וויל ס'בענקט און גלוסט און גייט אויס צום קוואל
י. ווער העלפט פאר די הארץ זיך צו אמרען?
 א גרויסע פייגל וואס שפרייט אויס די פליגלען
 א גרויסע אדלער וואס שפרייט אויס די פליגלען
 א גרויסע וואלקן וואס מאכט א גרויסע שאטן
יא. פארוואס גייט נישט די הארץ צום קוואל?
 ווייל ס'איז זייער זייער ווייט
 וויל גייענדיג וועט ער אים נישט זעהן וועט ער אויסגיין
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
יב. ווער גיבט זמן פאר די קוואל?
 די הארץ גיבט אים א טאג במתנה
 דער חכם גיבט אים א טאג במתנה
 די שטיין גיבט אים א טאג במתנה
יג. וואס פאסירט צווישן די הארץ און דעם קוואל פאר די טאג גייט אוועק?
 זיי זאגן חידות שירים און לידער איינער צום אנדערן
 זיי טוען זיך אפרוען
 זיי וויינען און שרייען
יד. ווער גיבט פאר די הארץ א טאג במתנה?
 דער בעטלער דער כבד פה
 דער אמת'ר איש חסד
 דער וואס איז קלוג ווי דער טאג
טו. ווער גיבט די זמן פאר דער אמת'ר איש חסד?
 דער וואס איז קלוג ווי דער טאג
 די קוואל
 דער בעטלער דער כבד פה
טז. וואס לערנט'ט זיך פון די אמת'ה פון דעם טאג?
 וואס א אמת'ה חסד פון א איד קען אופטאן
 זיי וואס מ'קען זוכה זיין אל מ'היט די אויף

?

טעג די וואך
צום תנ"ך
אלוקי אין
איוון

רבי שמעון מיט זיינע חברים זענען געווען דער תיקון פאר די 24 טויזנט תלמידים פון רבי עקיבא וועלכע זענען נפטר געווארן, דעריבער זאגט רבי שמעון אין זוהר "אָנן בְּחִבּוּבָתָא תְּלִיא" ווי אזוי האבן אונזערע לייט ארויסגעלייגט דאס ווארט אנ"ן? וואס מיינט עס פאר אונז?

וואס האט דער רבי געזאגט אויף רבי שמעון? לויטן פסוק 'עֵיר וְקָדִישׁ מִן שְׁמַיָא נְחִיחַ' רבי שמעון איז א _____! וואס מיינט דאס?

קלינג אריין אין טעלעפאן לייך אויף קנעפל 255 צו הערן דער ניגון פון דער וואך

ניגון פון פאריגע וואך איז:
"אתה נגלית" [געווינער איז הילד הח' יעקב דוד שמחה אייזנצוויג, קרית טאהש]

ניגון געווארן פארפאסט אויף די ווערטער 'אשת חיל' דורך הרה"ק רבי ר' ברוכל פון מעזיבוש זי"ע דער הייליגער רבי האט געזאגט אז מען דארף עס טוישן און לייגן אויף די ווערטער פון 'אתה נגלית' [דער ניגון אשת חיל וואס מיר זענען איז ארגינאל פארפאסט געווארן אויף די ווערטער פון אתה נגלית]

ניגון וצאה

[תיקוני תלמוד, שיאת כפי תלכה ה']

ווייל דער עיקר דביקות און התחברות צו השם יתברך איז דורך

וועלכע ניגון איז דאס?

וועל אויס איינס פון די:
א טאטע ביסטו, וביום השבת, בינו בווערים, ד' בבית.
קענסט אריינזינגען דעם גאנצן ניגון אין קנעפל 7?

לע"נ האהח"ש מרים בת ר' יעקב

הדפסת הגליון נתנדב ע"י ר' אברהם שמואל דרדיק נ"י לרגל הכנסת בנו הבה"ח לוי יצחק לעול התורה והמצוות

הדפסת הגליון נתנדב ע"י ישראל נחמן טוביב נ"י לרגל הולדת הבת